

Mål C-401/23

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

30 juni 2023

Domstol som begär förhandsavgörande:

Tribunal Judiciaire de Metz (Frankrike)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

26 maj 2023

Kärande:

Caisse autonome de retraite des chirurgiens-dentistes et des sages-femmes (CARCDSF)

Svarande:

E... D...

BEGÄRAN OM FÖRHANDESAVGÖRANDE

till

EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL

av den 26 maj 2023

Domstol som begär förhandsavgörande:

Tribunal judiciaire de METZ, pôle social (domstol i första instans, Metz, Frankrike, avdelningen för socialrättsliga ärenden [UTELÄMNAS])

Parter i målet:

Sökande: CAISSE AUTONOME DE RETRAITE DES CHIRURGIENS-DENTISTES et des SAGES-FEMMES (CARCDSF) [UTELÄMNAS] PARIS [UTELÄMNAS] (Fristående pensionssystem för tandläkare och barnmorskor, Paris)

Svarande: E... D..., med hemvist i Moselle [UTELÄMNAS]

1 [UTELÄMNAS] Bakgrund till tvisten

1. E... D... är verksam tandläkare i Moselle, Frankrike [UTELÄMNAS].
- 1.2 Han har därmed en skyldighet, enligt bestämmelserna i artikel L 111-1 i code de la sécurité sociale (socialförsäkringslagen) att ansluta sig och betala avgifter till CARCDSF inom ramen för pensionsförsäkringssystemet.
- 1.3 E... D... bestrider denna skyldighet och har inte betalat in de obligatoriska avgifterna för åren 2019 och 2020.
- 1.4 CARCDSF har till E... D...riktat ett formellt betalningskrav på de belopp som motsvarar anslutningsskyldigheten och därefter två betalningsförelägganden.
- 1.5 E... D... har invänt mot dessa betalningsförelägganden och bestritt dem i förevarande domstol.
- 1.6 E... D... har gjort gällande att de nationella bestämmelser som gjorts gällande mot honom inte är förenliga med unionsrätten, närmare bestämt friheten att tillhandahålla tjänster, och har yrkat att rätten ska begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen.

2 Tillämpliga bestämmelser

2.1 Artikel 56 [första och andra styckena] FEUF, som har följande lydelse: [UTELÄMNAS]: *Inom ramen för nedanstående bestämmelser ska inskränkningar i friheten att tillhandahålla tjänster inom unionen förbjudas beträffande medborgare i medlemsstater som har etablerat sig i en annan medlemsstat än mottagaren av tjänsten. Europaparlamentet och rådet får i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet besluta att bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas även på medborgare i tredjeland som tillhandahåller tjänster och som har etablerat sig inom unionen.*

2.2 I artikel L 111-1 i socialförsäkringslagen föreskrivs följande:

Systemet för social trygghet bygger på principen om nationell solidaritet.

Det säkerställer, för varje person som varaktigt och lagenligt arbetar eller bor i Frankrike, förmåner vid sjukdom, moderskap och faderskap samt vid underhållsansvar och omvårdnadsansvar.

Det skyddar arbetstagare mot alla slags risker som kan medföra att deras intäkter helt eller delvis bortfaller. Detta skydd erhålls genom att de berörda personerna ansluter sig till ett eller flera obligatoriska system.

Systemet innefattar övertagande av betalningsansvaret för sjukvårdskostnader, försörjningsbidrag, tillhandahållande av socialförsäkringsförmåner, bland annat

pensionsförmåner, förmåner vid olycksfall i arbetet och yrkesrelaterade sjukdomar samt familjebidrag inom ramen för denna lag, med förbehåll för bestämmelser i internationella avtal och EU-förordningar.

3 Skäl till att ett förhandsavgörande begärs

- 3.1** Organisationen av systemet för social trygghet, i detta fall systemet för pensionsplaner och förmånsplaner för anställda, omfattas enligt artikel 153 FEUF av unionens medlemsstaters behörighet. Franska staten får således i sin nationella rätt fastställa bestämmelser om hur dessa system ska organiseras och särskilt om de berörda personernas anslutning till dessa, vilken innebär en skyldighet att betala avgifter.
- 3.2** Medlemsstaterna ska emellertid, vid utövandet av denna behörighet, iaktta unionsrätten, inbegripet friheten att tillhandahålla tjänster som föreskrivs i artiklarna 56–62 FEUF.
- 3.3** Skyldigheten att ansluta sig och betala avgifter till det pensionssystem som förvaltas av CARCDSF, vilken föreskrivs i artikel L 111-1 i socialförsäkringslagen, utgör ett undantag från den frihet att tillhandahålla tjänster som föreskrivs i artiklarna 56–62 FEUF, eftersom den fråntar den anslutna personen möjligheten att välja en annan tjänst som är likvärdig eller bättre anpassad till vederbörandes situation.
- 3.4** Denna nationella bestämmelse, som begränsar nämnda unionsrättsliga princip, måste vara motiverad av tvingande hänsyn till allmänintresset enligt de kriterier som EU-domstolen har fastställt i sin rättspraxis. Dessa hänsyn ska vara angivna och legitima, tillräckligt rimliga i förhållande till det eftersträlvade syftet, vilket i detta fall är att uppnå en finansiell balans i pensionssystemet, genom ett enhetligt och systematiskt agerande och med så ringa medel som är möjligt för att uppnå detta syfte.
- 3.5** E... D... har behörighet att ifrågasätta huruvida de nationella bestämmelser som görs gällande mot honom, i detta fall skyldigheten att betala avgifter till en specifik påtvingad pensionsförsäkringskassa, CARCDSF, enligt artikel L 111-1 i socialförsäkringslagen, är förenlig med unionsrätten.
- 3.6** [Artiklarna 19.3 FEU] och 267 FEUF ger de nationella domstolarna en möjlighet att, i sådana situationer som den som är aktuell i förevarande mål, begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen angående giltigheten och tolkningen av rättsakter som beslutas av unionens institutioner, organ eller byråer.
- 3.7** Rätten känner inte till någon praxis från EU-domstolen som besvarar frågan om huruvida den skyldighet som följer av fransk rätt att ansluta sig och betala avgifter till ett franskt pensionssystem är förenlig med unionsrätten, mot bakgrund av den frihet att tillhandahålla tjänster som föreskrivs i unionsrätten och med beaktande av E...D...:s bestridande avseende det

löpande underskott som det aktuella systemet uppvisar. CARCDSF har inte hänvisat till något avgörande från EU-domstolen i denna fråga.

- 3.8** E... D...:s bestridande [UTELÄMNAS] av skyldigheten att ansluta sig och betala avgifter till detta system, på grund av att denna skyldighet är ogiltig mot bakgrund av unionsrätten som föreskriver en frihet att tillhandahålla tjänster, kan vara avgörande för den tvist i vilken han har bestritt dessa båda skyldigheter som medför ett krav på honom att betala avgifter till det obligatoriska pensionssystemet för åren 2019 och 2020.
- 3.9** Den begränsande åtgärd som tvisten avser bygger på behovet av en finansiell balans i systemen för social trygghet, i detta fall pensionssystemet, vilket är ett syfte som såväl den nationella rätten som unionsrätten eftersträvar.
- 3.10** Detta syfte uppnås inte, med hänsyn till de under en längre period konstaterade återkommande underskotten eller till att provisoriska åtgärder konstant upprepas, genom skapandet år 1996 av en Caisse d'amortissement de la dette sociale (CADES) (amorteringsinstitut för det sociala trygghetssystemets skuldsättning) med ansvar för att låna pengar på de internationella kapitalmarknaderna och som garanterar dessa lån med andra tillgångar än sociala avgifter, [avsedda att täcka] den skuldbörda som övervältrats på detta institut, främst genom den skatt som tas ut för att återbetala de sociala trygghetssystemens underskott (CRDS) och en del av den allmänna sociala avgiften (CSG). CADES uppdrag skulle ursprungligen ha avslutats år 2009, men fortsätter än idag. Slutdatum är för närvarande fastställt till år 2033, eftersom den skuld som återstår att betala uppgår till 136 miljarder euro vid utgången av år 2022 och konstant växer, dessutom i en tid då räntorna på lånen har ökat väsentligt.
- 3.11** Det kan således konstateras att under en lång period, som sträcker sig minst från år 1996 fram till idag, och preliminärt till år 2033, räcker det inte att anslutning och betalning av avgifter är obligatoriska för att syftet avseende en finansiell balans i det sociala trygghetssystemet ska vara uppfyllt. Detta obligatoriska system med anslutning och betalning av avgifter strider mot unionsrättens frihet att tillhandahålla tjänster. Det skäl som anförts för detta undantag hänför sig till ett syfte som upprepade gånger inte har uppnåtts.
- 3.12** Det måste således erkännas att den fråga som har ställts av E... D..., som bestrider avsaknaden av möjlighet att själv välja ett annat alternativ för sin pension, är relevant och att det således föreligger tveksamhet beträffande huruvida det nationella systemet är förenligt med unionsrätten avseende friheten att tillhandahålla tjänster. Denna tveksamhet kräver en tolkning av EU-domstolen genom ett förhandsavgörande.
- 3.13** Av de fyra tolkningsfrågor som E... D... har yrkat att rätten ska ställa till EU-domstolen är endast två relevanta [UTELÄMNAS]. Frågorna avseende

legitimitet och begreppet åtgärd som är nödvändig och har minst begränsande verkan har uteslutits från begäran om förhandsavgörande.

3.14 Tolkningsfrågan, som anges nedan, har omformulerats [UTELÄMNAS].

3.15 [UTELÄMNAS] [processuella uppgifter]

4 Tolkningsfrågan

Rätten ber EU-domstolen att vänligen besvara följande fråga:

Ska artikel 56 FEUF, i vilken friheten att tillhandahålla tjänster föreskrivs, tolkas så, att den utgör hinder för den skyldighet att ansluta sig och betala avgifter till ett offentligt system för social trygghet som föreskrivs i artikel L 111-1 i socialförsäkringslagen, vilken i detta fall avser pensionssystemet CARCDSF, med beaktande av dels kriteriet avseende enhetlighet, dels kriteriet avseende systematik, i den mån den nationella begränsande åtgärden eftersträvar syftet att säkerställa en finansiell balans i systemet för social trygghet, men aldrig uppnår detta syfte och i stället tjänar till att betala löpande underskott?

[UTELÄMNAS]

ARBETS
DOKUMENT